

K I M - N Y T

KVINDER I MUSIK

NR. 4, DECEMBER 1984, 1. ÅRGANG

Indhold i KIM-NYT nr. 4:

Leder, Drømme er til for at blive virkeliggjort s.	3
Nyt fra kvindemusikstævnegruppen 1985	s. 5
Nyt i KIMs arkiv	s. 7
"En glædelig overraskelse"	s. 9
De findes jo!	s. 10
KIM i radio	s. 12
Paris	s. 14
Pariserkongressen	s. 16
Frauenmusik i Köln	s. 16
Omtale af Neuland, bd. 4	s. 17
Center for formidling af kvindekultur	s. 22
Kvindekulturfestival i Danner januar 85	s. 23
GEDOKs komponistkonkurrence	s. 23
Formidling af kvinders musik	s. 25
Kontakt	s. 25
Til lykke!	s. 25
Ny børnemusical	s. 26
Kulturoffensiven 84	s. 26
Nyheder	s. 27
Nyheder fra koncertudvalget	s. 27
KIM-kalender	s. 27

DRØMME ER TIL FOR AT BLIVE VIRKELIGGJORT

Hvorfor blev KIM egentlig født? Hvad er det vi vil med hende? Hvad skal der til for at hun vokser sig stor og stærk? – Det er nogle af de centrale spørgsmål, som i de sidste numre af KIM-NYT er blevet rejst til debat. Diskussionen har i høj grad drejet sig om, hvorvidt det er lidelseshistorien og uretfærdighederne eller sejrerne og de positive forandringer, vi skal fokusere på. Det er naturligvis begge dele.

Vi skal bruge KIM til at påpege alle de fordomme og ulige vilkår, som afholder så mange kvinder fra at deltage aktivt i musiklivet. For vi må kende til undertrykkelsens årsager og mekanismer, så vi kan vurdere vor situation idag realistisk. Men vi skal ikke kun vurdere, sukke og jamre. Vi skal også satse, mens vi gemmer klynkeriet og de mopsede miner langt væk. Hvis vi smiler og springer, vil vi utvivlsomt nå langt videre. Med andre ord: Vi skal også bruge KIM til at vise, hvad kvinder rent faktisk kan indenfor musik. Vi må derfor hive kvindemusikken frem fra skrivebordsskuffer og dunkle øvelokaler, den skal frem i lyset – og blive hørt. Den skal bruges, roses og rises for at kunne udvikle sig. At dette kræver kamp – mod mandligt livssyn og mod kvindelig selvcensur – ved vi alle. Når vi så ikke bare opgiver på forhånd, er det vel fordi drivkraften er dej og stærk. Drivkraften er vores drømme, og dem burde vi i langt højere grad end tilfældet er idag fortælle til hinanden og lade fantasien udpense, også selvom det indebærer risiko for at blive kaldt både utopisk og naiv. Men drømme er uundværlige. Det er dem, som skaber forandring – og faktisk er drømme vel netop til for at blive virkeliggjort!

Jeg har egentlig mange drømme for kvindemusikken i Danmark. En af de større er drømmen om et kvindemusikhushus, hvor næsten alt kan ske. Det rigtige hus det rigtige sted kunne danne grobund for et utal af inspirerende aktiviteter. Her kunne jo kvindelige musikere, musikpædagoger og

komponister af alle aldre og fra alle grene af musiklivet mødes for at se hinanden, høre hinanden, tale sammen og arbejde sammen. Her kunne vi som kvinder give hinanden den nødvendige støtte og kritik. Vi kunne skabe ny musik, kvindemusik, på tværs af de skarpe genreskel, som traditionelt præger musiklivet idag. Kvindemusikhuset skulle være stedet, hvor såvel professionelle som amatør kvindemusikere fik mulighed for at spille deres musik- og blive hørt! Det skulle være stedet, hvor kvindebands kunne leje gode og billige øvelokaler (for det er der vel nok mangel på idag). Kvindemusikhuset kunne også give mulighed for at skabe kurser og undervisning af såvel teoretisk som praktisk art. Hvem ved? Måske ville kvindemusikken blomstre og koge så meget, at der blev grobund for at skabe eget pladeselskab og musikforlag! - I fantasien er mulighederne uanede, og der er ingen grænser for, hvad der kunne udspringe af et kvindemusikhus. Og der er heller ingen, som siger at huset kun skulle være et københavnernomen - næ, det burde eksistere i enhver større by med respekt for sig selv. Men, nå ja, nu er det hele jo kun en drøm. Det behøver det imidlertid ikke blive ved med at være. For KIM lever vel også for at gøre vores drømme til virkelighed, ikke sandt?

Derfor må vi vide noget mere om, hvad det er, vi går og drømmer om for kvindemusikkens udvikling. Lad os fortælle det til hinanden, første skridt kunne være at gøre pennen og skrive til KIM-NYT. (Dette var en opfordring!).

Inge Kongsgård Hansen

- ja, og kassereren vil også gerne udsende en opfordring, nemlig til de få, der endnu ikke har betalt kontingentet for 1984-85: betal nu - vi vedlægger et nyt girokort specielt til jer!

IB

Nyt fra kvindemusikstævnegruppen 1985.

Først vil jeg fortælle lidt om kvindemusikstævnet som fandt sted i juni 1984.

Stævnet blev afholdt i Dannerhuset. At det blev afholdt her var en nødløsning indgået på kompromiser - først og fremmest på grund af pengemangel og manglende svar fra diverse bevilgende myndigheder. Kurset blev derfor et externatkursus på 7 dage. Der var sammenspilshold i rock, fusion, swing, free blowing, fri musik samt workshops i percussion, piano, blæser, bas og vocal. Herudover var der teoriundervisning på to niveauer. Om aftenen var der diverse arrangementer, hvoraf jeg bl. a. kan nævne Pia Rasmussens foredrag om kvinder i jazz og Chris Poolss oplæg om kvindemusikstævnernes fremtid med efterfølgende debat. Stævnet blev på trods af dårlige lokaleforhold en stor succes og forløb over al forventning, og på evalueringen den sidste dag, var alle enige om, at vi skal have stævne igen, og at der ikke er tvivl om at der er behov for kvindemusikstævner.

Der skulle dannes en ny stævnegruppe, og til al held meldte der sig tilstrækkelig mange frivillige, som havde lyst og energi til at prøve kræfter med denne opgave. Den nye stævnegruppe består af 5 medlemmer - Mette, Anna-Lia, Lise, Trille og Annie. Vi har på nuværende tidspunkt allerede holdt mange møder, og i øjeblikket er situationen den, at

vi har planlagt, at kvindemusikstævnet i 1985 søges afholdt på Assens højskole fra den 27. juni til den 4. august.

Herudover kan vi fortælle, at vi er indgået i et samarbejde med Fajabefa, som bl. a. på vores vegne har søgt støtte hos Statens Musikråd. Udeover det, vil de kunne råde og støtte os på andre måder bl. a. med PR, administration herunder tilmeldinger, udformning og trykning af program samt leje af PA-anlæg m. m. Dette betyder naturligvis ikke, at det ikke er os, der bestemmer og udformer stævnets program og

indhold, men at vi her har en mulighed for ved hjælp af en etableret organisation at gøre kvindemusikstævnet til en fast tilbagevendende begivenhed i lighed med Brandbjerg og Vallekilde.

Næste skridt er nu at finde lærere og gå i forhandlinger med dem - og så det store spørgsmål - før vi penge i år - det ved vi først til februar, og får vi ikke penge, må vi se i øjnene, at det desværre heller ikke i 1985 vil være muligt at gennemføre et stævne på en højskole, og så må vi til at tænke i andre baner - et stævne skal vi have under en eller anden form.

Vi opfordrer jer hermed til at støtte kvindemusikstævnet, hvor der er mulighed. Sæt under alle omstændigheder et kryds i kalenderen i uge 31 og kom til de arrangementer, vi evt. kunne tænke os at lave. Måske kender du nogen, der kunne tænke sig at underholde eller evt. give en hånd med omkring det praktiske. Det vi indtil nu har i tankerne er en støttefest i Grevinde Danner i februar måned 1985, hvor det ville være fint at kunne vise, hvor kvindemusikken er henne i dag, og hvad der f. eks. er opstået af god kvindemusik gennem de tidligere års kvindemusikstævner.

Skulle du have nogle gode ideer eller har du blot lyst til at fortælle, at du er interesseret - så ring eller skriv til

ANNIE eller TRILLE
Portugalsgade 10, I
2300 København S.
Tlf.: 01 974056
01 585189

(henholdsvis Hutters
og Pellesson)

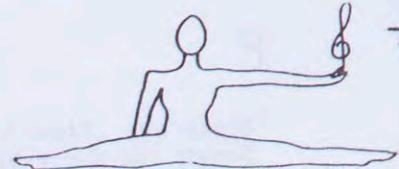
Vi glæder os til at høre fra jer.

Kærlig hilsen fra Kvindemusikstævnegruppen 85
Annie.

Nyt i KIM's arkiv.

- Akiyoshi, Toshiko
Strive for clive. Fast be-bop. For full jazz ensemble.
Partitur og stemmer.
- Andersson, Ellen f. 1884
Thema mit Variationen (e mol). For klaver.
- Antonsen, Edith
Efteraar. Sang og klaver.
- Bacewicz, Grazyna (1909-1969)
Koncert for 2 klaverer og orkester. Udgave for 3 klaverer. Komponeret 1966.
- . Sonate nr. 2 for klaver. Cop. 1955.
- Backer-Grøndahl, Agathe (1847-1907)
Agnes, min deilige Sommerfugl. Duet for Soprano og Tenor (fra 5 Sange, opus 2)
- . Concert-Etudes pour Piano, opus 57 Nr. 1-2:
- . Concert-Etudes, opus 58 Nr. 1-2.
- . 5 Sange, opus 2.
- 7 Sange af J. Goethe, H. Heine, E. Geibel, opus 4.
- Bang, Sophy
To Sange.
- Behrend, Emilie
Berceuse pour Violon et Piano.
- Caccini, Francesca (1587-c. 1630)
Aure volanti. 3-stemmigt kvindekor, 3 fløjter og continuo.
- Dalberg, Nancy (1881-1949)
2 Romancer og Zigeunersang. Sang og klaver. Cop. 1922.
- Hedstrøm, Åse f. 1950
Through. Mezzo-sopran, trombone, slagverk og lydbånd. 1983. Partitur.
- . Krets. Version II. Mezzo-sopran, trombone, percussion and tape. 1982.
- Jeppsson, Kerstin f. 1948
Vocazione per chitarra solo. 1982.
- Lutyens, Elisabeth (1906 - 1982)
Nativity. For kammerorkester. Partitur.
- Moszumanska-Nazar, Krystyna f. 1924
5 duetter for fløjte og klarinet. 1959.
- . 3 miniaturer for klarinet og klaver. Cop. 1959.

Musgrave, Thea f. 1928
 Sonata for three for flute, violin and guitar (1966).
 Partitur og stemmer.

Norre, Dorcas f. 1911
 Burlesco e capriccio per chitarra. 1982.

Rosenstand Bathum, Gerda
 Stemning for Piano. Cop. 1916.

Samter, Alice f. 1908
 Duo ritmico für Klavier 4 Hd. 1973.

--. Gemini. For klaver 4 hænder. 1978.

--. Sketch für drei Holzbläser. Oboe, Klarinette B,
 Fagott. Partitur og stemmer. Cop. 1976.

Sang-Album af Nordiske Kvinder. Udgivet i anledning
 af Kvindernes Udstilling i København 1895. Heri sang
 af bl. a. J. L. Heiberg, Fr. Palmer, Magda Bugge, Nanna
 Liebmann, Elisabeth Meyer og Borghild Holmsen.

Sønstevold, Maj f. 1917

Per aspera ad astra. For klaver. 1983.

Strozzi, Barbara (c. 1610-1664)

Con le belle non ci vuol fretta. 4-stemmigt blandet kor
 og continuo.

Trille (Bodil Nielsen) f. 1945

Sange med becifring: Danmark - Hej søster - Kom og
 løft mig op - Et lille lys i mørket - Sangen om Brit -
 De små skridts tunge dans - Såtid - Vi har smidt retur-
 billetten væk.

Wagner Smitt, Christina f. 1956

Sange med klaver: He's so sweet - Jumping in the Street -
 Fear. Komponeret 1984.

Lyd.

Lutyens, Elisabeth (1906-1982)

5 bagatelles for piano (1962). Richard Deering, piano.

--. 5 intermezzi for piano (1942). Richard Deering, piano.

--. Piano e forte (1958). Richard Deering, piano.

--. Stevie Smith songs (1948). Meriel Dickinson, mezzo og
 Peter Dickinson, piano.

Sweet Honey in the Rock. Amerikansk vokalgruppe. Olivia
 Records, cop. 1977.

Barbara Thompson's Paraphernalia: Mother Earth.
 TM Record, cop. 1983. Barbara Thompson, sopran-,
 alt- og tenorsax, C. fløjte og altfløjte med sin gruppe.

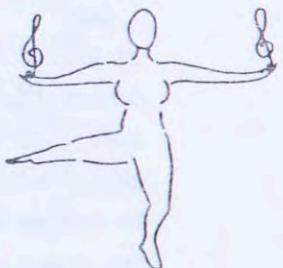
Viardot-Garcia, Pauline (1821 - 1910)
 Pushkin-sange. Katherine Ciesinski, mezzo - John Osten-
 dorf, bas-baryton, Rudolph Palmer, piano.

"En glædelig overraskelse"

en optimistisk mini-novelle af Eddie

Torsdag morgen. Kl. 9.00. Tidlig, alt for
 tidlig! Jeg træder ind i det store, trist
 lokale på MI. Her skal jeg undervise rusholdet
 i harmoniseringens mysterier. Et hurtigt blik
 i lokaleret - ja, tavlen er, som sædvanligt,
 snavset. Med et suk går jeg igang med at støve
 tavlen ren (svampene på Instituttet, må afdrig
 gøres våde!). Jeg støver den en af, så den anden
 og til sidst åbenbarer den tredje tavle for
 mig. Og her venter en overraskelse! Her stod
 der nemligt, skrevet med store, nette bogstaver,
 følgende: BIRGITTE ALSTED, født 1942 i Odense,
 og værkerne nedenunder. Tænkt at man kom til at
 opleve dette! At denne tavle, som i årtier altdi
 havde båret de kendte navne frem fra Den Store
 Musikshistorie Mandegalleri, nu pludseligt lyser
 op med dette kvindenavn - oven i købet af én, som
 man kender...! Nu går vi over i Historien -
 jubler jeg med den, for mig så karakteristiske
 ubegrundede optimisme. Glad støver jeg også
 den tavle af. Jeg kan gå den lange Torsdag
 mere glædeligt til møde....

Baggrundshistorien er følgende:

4 studerende har beskæftiget sig med nutidige
 danske kvindelige komponister, og har afleveret
 deres viden ved en musikhistorietime hos Jens
 Brincker. De studerende er:

Kirsten Pind Olesen og Ida Hoffmeyer fra 1. del
 samt Annemette Jensen og Gerda Hempel fra 2. del

De to førstnævnte har gentaget ^{udvidet} deres foredrag ved
 en auditiv-analyse-time hos Inge Bruland.

Vi glæder os og siger TIL LYKKE!

De findes jo!

"Sig mig, er der slet ingen kvindelige komponister i Norden?"
 Dette spørgsmål blev stillet af mange (især af kvinder?!) på kurset "Ny nordisk musik" på Musikvidenskabeligt Institut, da programmet for "Nordiske Musikdage" blev delt ud. Da vi samtidig blev præsenteret for valget af emne/komp. til afløsningsopgave, var det nærliggende at fokusere på den kvindelige komponist - hvor hun så end befandt sig.

Vi gik til Inge Bruland, som straks kunne hjælpe os, og nu begyndte vi at famle os vej ind på et for os lidet kendt område. Det har været fantastisk spændende her at se et eksempel på undertrykkelsen af kvinden gennem tiderne blive rullet ud foran os.

Ved hjælp af KIM's båndarkiv på konservatoriet har vi lyttet til interviews af mange nordiske kvindelige komponister, og da vi havde valgt at interessere os specielt for Birgitte Alsted, fik vi - takket være en meget positiv, åben og venlig holdning fra Birgitte Alsteds side - mulighed for en lang, personlig snak over urtete og stearinlys. Det gav os en stærk indsigt i, hvad det vil sige, at være som kvindelig komponist i dag.

På kurset "Ny nordisk musik" fik vi afløsning ved at dele en dobbelttime med to medstuderende. De fremlagde den generelle side (de "Nordiske Musikdage", historisk rids, nutidige kvindelige komponisters vilkår, KIM), og vi fokuserede på Birgitte Alsted og hendes baggrund, meninger og musik.

Det viste sig, at der var stor umiddelbar interesse for emnet, både blandt kvinder og mænd. Mange var mødt op, og alle blev til sidste minut.

Kære Birgitte!

Det afsluttende arbejde med din musik efterlader os med en helt klar trang til at sige dig tak for et eller andet, som er knapt så klart, men som vi vil prøve at formulere.

Det er ikke noget med at vi, inden vi begyndte at beskæftige os med dig, følte os blanke og afvisende over for 'ny' musik, og nu føler os indviede og overbeviste. Det er snarere det, at du overbringer et personligt budskab på et generelt plan. Hertil har vi oplevet meget ny eksperimenterende musik som meget "pænt" og inden for rammerne af det finkulturelle. Men vi synes, du trænger længere ud og tør eksperimentere også med det, der er grimt og frakt og smukt og rigtig menneskeligt, kødeligt, jordnært. At din musik lidt bygger bro mellem dette og så det rigtige og pæne (som den selvfølgelig også rummer rigeligt af). At den bliver personlig, fordi man kan mærke, at du er åben over for de mennesker, du arbejder for og sammen med, og åben over for ordene og deres rytmе, at du ikke sluger dem, men søger at gi' dem liv og lys/skygge.

Derfor har vi et andet forhold til din musik nu, end da vi nærmest af opgavepligt mødte op på bageste række i Nicolaj med et fedt uforståeligt fotokopi-partitur og et endnu mere "sort" tekstark med overskriften "Solen på møddingen" under armen.

Gennem at fremlægge din musik, har vi følt en snert på os selv af, hvordan du sommetider må blive mødt. F.eks. blev vi i første omgang stødt, da en mandlig studerende, efter at vi havde afspillet "Solen...", gav udtryk for, at hvis vi ville fremhæve kvinders evner som komponister, burde vi ikke vælge et stykke som dette, der var uden musikalsk berettigelse og fremført sangnæssigt af en person, der overhovedet ikke ku' synde. Ved nærmere eftertanke syntes vi, det var pragtfuldt. Han fik faktisk netop fortalt, hvad det er vi vil takke dig for: at din musik simpelt hen har virket en del befridende.

Venlig hilsen

Ida Hoffmeyer

Kirsten Pind Olesen

Kim i Radio

Onsdag den 24. oktober, samme dag, som KIM's koncert under de Nordiske Musikdage fandt sted, blev der i Musiknyt i Radio (i pausen af den af Radio transmiterede koncert) sendt et interview med Karolina Eiriksdottir og Birgitte Alsted omkring den af KIM arrangerede koncert. Intervieweren var Per Wium, som blandt andet stillede det velkendte spørgsål om hvorvidt KIM's arbejde er at skabe "kvindemusikghettoer". Desuden bragte han en fejlagtigt oplysning om, at Åse Hedstrøm har trukket sine værker ud af konerten i protest mod denne "ghetto". Ved konerten den 24.10 opførtes 2 værker af Åse Hedstrøm: "Chain" spillet af Elisabeth Klein og "Through" med Birgit Colding-Jørgensen, mezzo, Lise Sørensen, basun og Hanne Bekov, slagøj. KIM's Bestyrelse har sendt et protestbrev til Per Wium, som undskyldte i sit svar.

Birgitte Alsted blev desuden interviewet af Frank Jensen, tirsdag den 27.11. i "Fireklang"-udsendelsen. Emnet var: Børn og musik og Birgitte fortalte om DUT's Brønemusikuge, som fandt sted mellem den 15-20 oktober, og hvor Birgitte havde kørt to projekter i kollektiv komposition. Desværre bragtes ikke nogle musieksempler fra disse projekter (selv om Radio er i besiddelse af optegnelser fra sidste år).

ED

KIM i Radio (omkring Pariser-kongressen)

Som bekendt har KIM deltaget i den 4. Internationale Kvindemusikkongres i Paris (25-28 oktober). Birgitte Rathje var med, udsendt af Danmarks Radio, og hun har lavet to udsendelser om Kongressen: Søndag den 4.11 i "Fireklang" blev Kongressen omtalt med nogle musieksempler, mens tirsdag den 6.11. fandt den egentlige udsendelse sted i Musikmagasinet kl. 16 -16.45. Det var en udmærket udsendelse, som viste mange sider af Kongressen, mange og forholdsvis lange musieksempler blev spillet (dem har Birgitte selv optaget dernede), og også den danske deltagelse fik en stor plads i udsendelsen: to evaluende interviews med Inge Bruland og Tove Krag, samt to fragmenter af KIM's koncert i Paris:

Hilda Sehesteds: "Sænk kun dit Hoved" med Birgit Colding-Jørgensen og Ewa Dabrowska og Gudrun Lunds: "Driving in the Fog" med Birgit Colding-Jørgensen og Elisabeth Klein.

Den 10.11 kl. 20.30 havde Sokkelund Radio sendt en halv times lange program om Kongressen – her havde Sidsel Mortensen interviewet Ewa Dabrowska, som fortalte om Kongressen, mest ud fra dens "klassiske" side.

Senere forbereder Sidsel en anden udsendelse, hvor Marianne Rottbøll vil tale om den rytmiske del af Kongressen.

ED

KIM i Radio - igen!

Den 17.11 havde Radio Rosa en 2-times lange udsendelse om Pia Rasmussen, hvor hun fortalte om sit musikerliv, om sine kompositioner, om den udvikling, som hun har gennemgået, og hvor mange musieksempler blev spillet. Udsendelsen blev genudsendt søndag den 18.11.

Paris

Måske

er Paris stadigvæk
en messe værd:
Når man ser byen fra ^AScré Coeurs trapper
liggende dernede
under det brunlige, tykke lag
af smog
(Pariser-luft er ikke, hvad den har været...)

De handlende på Montmartre
tilbyder, som de altid har gjort det,
deres varer stablede i nette bunker:
fisk, ost, grønsager,
ja, endda det nyligt skudte
vildsvin
med smil på de sorte læber...

Og triste glædespiger
indtager de strategiske gadehjørner
ved skumringstid.
De kaster vrede blikke på dem,
som kommer forbi,
og fryser.

Og om morgenens
vågner den hjemløse
af sin stentunge søvn
foran kontorbygningen
på Rue de Clichy.
Folk skynder sig forbi.

Cafeerne på Champs Elysées
har de samme runde borde,
hvor folk sidder og glor -
- men det de nu kan beundre
er den støjende motorvej
med trafikpropper
hele døgnet rundt.

Stakåndet drøner tiden forbi.
Stilheden er blevet en mangelvare.

I metroens underjordiske gange
løber de tavse mennesker rundt -
eller frem og tilbage -
mens dybe støn
høres fra den usynlige Leviatans bug...

} }
Er vi blevet for mange
til at kunne trives på denne jord?
Hvem er det, som trækker os op
hver morgen
så vi mekanisk myldrer rundt
og kun sjældent kolliderer sammen
med små, dumpe stød?

I de Nye Hallers talløse gange,
hvor Tingenes Allmægtige
og Internationale
Herredømme
fylder én med afmagt,
kan man blive borte for sig selv
takket være
overflodens træge banalitet...

} }
Hvor er der håb at finde?
- Hos den navnløse flammesluger,
som underholder ved Kulturcentrets
forvirrede rørkonstruktioner?
- Hos den unge Neger,
som spiller saxofon
i metroens klinkebelagte gange?
Måske ligger lykken
lige bag det næste gadehjørne,
der,
hvor de trætte fodder
ikke kan bære mig hen?

Eva Dahlousie

PARISER:KONGRESSSEN

KIM har deltaget i den 4. Internationale kvindemusikkongres i Paris (25-28.10.84)

Vi planlægger et ekstranummer af KIM-BLADET, hvor vi vil publicere materiale fra Kongressen, anmeldelser af koncerterne, vores indtryk og reflektioner. Alle som har været med leverer materialet, nummeret vil udkomme i februar - så glæd Jer til det - kedeligt bliver det ikke!

ED

FRAUENMUSIK i Køln

I dagene 7-8 og 9 december 1984 fandt et festivalsted i Køln, som var helliget Kvindemusikken.

Af større begivenheder kan nævnes:

Ensemble Modern under ledelse af Lorraine Vaillancourt (fra Montreal, Kanada) spillede værker af: Leni Alexander, Adrianna Hölszky, Younghi Pagh-Paan, Ruth Crawford og Anneli Arho.

Ved en anden koncert spilledes kammercavalerier af:

Ruth Crawford, Pauline Oliveros, og Moya Henderson.

Et ensemble: "Vox Feminae" spillede middelalderige musik af Hildegard af Bingen og Anna af Køln.

Om aftenen den 8. december - en koncert med jazz/improvisation af Joëlle Leandre (fra Frankrig) og Monique Toebosch (fra Holland)

I Comedia Colonia (teater) havde Carola Bauckholt en forestilling af et nyt musikteater.

Dodi Moscati og hendes gruppe fra Rom gav en koncert med sange skrevet af kvindelige komponister fra Italien.

Denne liste for at vise, at der faktisk sker noget inden for Kvindemusikrådet, og også for at få nogle nye navne i vores private lister af de kvindelige komponister.... de er nu ikke så få...

ED

OMtale af

Neuland "Tilløb til ny musik" (Ansätze zur Musik der Gegenwart), bind 4, udgivet af Herbert Henck, Gisela Gronemeyer og Deborah Richards.

Dette bind i serien "Ansätze zur Musik der Gegenwart" har ikke noget forord, der redegør for idéen bag sammensætningen af dets indhold. Men idéen viser sig at være klar nok: de skabende musikere, bogen handler om, er alle kvinder. Og uden nogen moralske anfægtelser over i dagens situation at bruge kønnet som udvælgelseskriterium serverer udgiverne os her på eet bræt et opbud af frodig forskellighed hos kvindelige musikskabere i dag.

Størsteparten af bogen rummer artikler om eller af en lang række nulevende kvindelige komponister fra lande med stor geografisk spredning.

Hertil kommer en artikel om kvindelige folkemusikskabere i forskellige afrikanske samfund, hvor kvinderne uden at besidde officielle politiske stillinger øver stærk indflydelse på udviklingen af det offentlige sociale liv i kraft af deres vokalkompositioner. For eksempel kan denne indflydelse gå så vidt, at en udvalgt digter-sangerinde kan udøve dommende magt, idet hun komponerer en sang, der kan dømme forbryderen til udstødelse af samfundet. Artiklen er af Barbara Schmidt-Wrenger, som er ansat på musikvidenskabeligt institut i Köln, og som har drevet feltstudier i Angola og Zaire i 1970erne.

Endvidere findes der i bogen en artikel om Inuit vokalspilene hos de kanadiske inuit eskimoer af Jean-Jacques Nattiez. Disse spil bliver oftest udført af kvinder og har karakter af leg.

Sangerinden Barbara Thornton fra ensemblet "Sequentia" skriver om Hildegard af Bingen, den visionære abbedisse fra Rupertsberg ved Bingen, der levede i 1100-tallet, og som gjorde sig gældende inden for filosofi, teologi, kosmologi, medicin, klosterarkitektur og musik. Hun skrev bl. a. et mu-

sikalsk drama "Ordo virtutum". Dette værk har Sequentia opført og spillet ind på plade (harmonia mundi: 1C 165-99 942/43), og Barbara Thornton beskriver her arbejdet med dramaet og laver en analyse af det.

To af bogens artikler er oversigtsartikler: Anne Kirstine Nielsens (Anne Kirstine var med til at starte KIM i 1980!) om kvindelige komponister i Skandinavien og Detlef Gojowys om kvindelige komponister i Sovjetunionen. Den første giver et generelt historisk overblik, den anden gennemgår en lang liste af navne. Nævner bl. a. den nu 53-årige Sofja Gubajdulina, der har en stor produktion af orkesterværker, kantater og kammermusik (først og fremmest mange slagtøjskompositioner) bag sig. Hendes musik er opført og værdsat ved avantgarde festivals i hele Europa.

Og som nævnt giver hovedparten af artiklerne enkeltportrætter af en række komponister fra dette århundrede samt beskrivelser af deres musik. Rækken er på 27 navne, nemlig følgende, her i alfabetisk orden:

Alexander, Leni, f. 1924 i Breslau, Tyskland
 Anderson, Beth, f. 1950 i Kentucky, USA
 Anderson, Laurie, f. 1947 i Illinois, USA
 Arho, Anneli, f. 1951 i Helsinki, Finland
 Bacewicz, Grazyna, 1909-69, f. i Lódz, Polen
 Bauckholt, Carola, f. 1959 i Krefeld
 Birnstein, Renate, f. 1946 i Hamburg, Vesttyskland
 Clarke, Rebecca, 1886-1979, f. i Harrow, England
 Dinescu, Violeta, f. 1953 i Bukarest, Rumænien
 Haimsohn, Jana, f. 1952 i New York, USA
 Hays, Doris, f. 1941 i Tennessee, USA
 Henderson, Moya, f. 1941 i Quirindi, Australien
 Hölszky, Adriana, f. 1953 i Bukarest, Rumænien
 Knowles, Alison, f. 1933 i New York, USA
 Koblenz, Babette, f. 1956 i Hamburg, Vesttyskland
 LaPalma, Marina, fra Sydamerika, oplysninger mangler

Lockwood, Annea, f. 1939 i Christchurch, New Zealand
 Marbe, Myriam, født i Rumænien
 Monk, Meredith, f. 1942 i Lima, Peru, opv. i USA
 Moyseowicz, Gabriela, f. 1944 i Polen
 Olive, Vivienne, f. 1950 i London, England
 Oliveros, Pauline, f. 1932 i Texas, USA
 Pagh-Paan, Younghi, f. 1945 i Chengju, Syd-Korea
 Richter, Marga, f. 1926 i Wisconsin, USA
 Saariaho, Kaija, f. 1954 i Finland
 Seeger, Ruth Crawford, 1901-53, f. i Ohio, USA
 Zechlin, Ruth, f. 1926 i Sachsen, Tyskland

- I artiklerne om og af disse 27 komponister hører vi om eksperimenterende værker med stærke improvisatoriske islæt, f. eks. Annea Lockwoods "Spirit-Catchers": "lydkilderne" er 4 personer, der sidder i hvert sit verdenshjørne (NVSØ) med en "åndefanger" (= genstand, som rummer noget væsentligt fra personens liv) i hænderne, og med en mikrofon foran sig. Udvælgelsen og sammenkoblingen af personernes efterhånden intense lydlige associationer til deres "åndefangere" styres af den person, der passer mixerpulten.
- om klangligt arbejde, der resulterer i konstruktionen af et nyt instrument, nemlig Moya Hendersons alemba, der er sammensat af en række fintstemte triangler med resonansrør. Moya Henderson har på bestilling fra dirigenten Charles Mackerras bygget en basalemba til brug i Berlioz' symphonie fantastique (i stedet for rørklokkerne i dies irae afsnittet i 5. sats).
- om Younghi Paghs "Madi" for 12 instrumentalister (bestilt af den franske stat i 1981). Madi er det koreanske ord for knude, det kendes fra de koreanske kvinder knudehåndarbejder, og det bliver også brugt som betegnelse for dyb smerte. En digter fra det 16. århundrede har sagt, at det er digtningens opgave at løse op for sindets dybe

smerte, dets knuder. Younghi Pagh-Paan tror, at Madi håndarbejdet har samme konfliktløsende funktion for de koreanske kvinder, og hun føler, at hendes egen komponistvirk somhed i den henseende kan sidestilles med Madi knytningen.

- om komponister, hvis musik rummer elementer fra byzantinsk og tyrkisk musik: Adriana Hölszky, f. eks. i "Pulsationen II" for violin, cello, kontrabas og 2 klaverer, og fra indisk musik: Marga Richter, f. eks. i hendes 2. klaverkoncert "Landscapes of the Mind".
- om interessen for forholdet mellem musik og matematik, hos f. eks. Violeta Dinescu og Myriam Marbe.
- om computer elektronmusikkompositionen af Kaija Saariaho, "Vers le blanc", der blev realiseret i elektronmusikstudiet I.R.C.A.M. i Paris i 1982, og som giver udtryk for komponistens fascination af muligheden for at kunne lade en syntetisk menneskestemme "udføre" yderst eksakte musikalske venderinger, som en menneskelig stemme ikke kan efterligne.
- om - og om - og om!

Det kan føles akavet at skrive - og sikkert også at læse - om noget, der er skrevet om noget, som er skrevet for at blive hørt og ikke for at blive skrevet om. Men artiklerne om disse komponisters musik har en oplysningsværdi, der kan skabe lyst hos læseren til at få musikken at høre og appetit efter at lære den nærmere at kende, og den oplysningsværdi vil jeg gerne gøre opmærksom på.

Og selv om Laurie Anderson har optrådt med sine performances her i landet, og selv om der er blevet opført værker af bl. a. Younghi Pagh-Paan, Adriana Hölszky og Kaija Saariaho her hjemme, så er det som helhed begrænset, hvad vi får mulighed for at høre af musik af de nævnte komponister i Danmark, og derfor føler jeg det positivt gennem en bog som denne at få spændt en forhåndsforventning til deres musik, som forhåbent-

lig kommer til at vise sig stadig hyppigere på koncertprogrammerne.

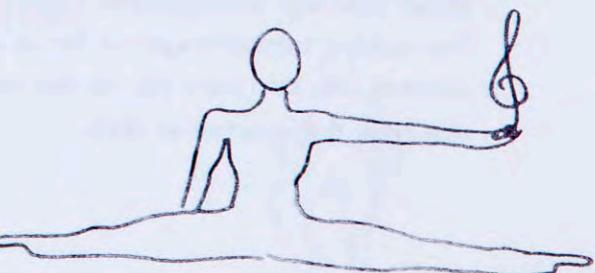
Spørgsmålet om en specifik kvindelig musikalsk udtryksform bliver berørt i nogle af artiklerne. Synspunkterne herpå spænder over et stort register, fra "en komponist er et menneske, der komponerer" (Risto Nieminen i artiklen om Kaija Saariaho) og "der findes ikke kvindemusik og lige så lidt mandemusik, der findes kun god eller dårlig musik" (Gabriela Moyseowicz) over "på grund af de biologiske forskelle mellem mand og kvinde må den kvindelige komponist være væsentlig mere kompromisløs end den mandlige" (også Gabriela Moyseowicz) og "hos mange kvindelige komponister møder man en dramatisk konception" (Detlef Gojowy i artiklen om de sovjetiske kvindelige komponister) til Doris Hays' opfattelse af "det indre pulsslag" i kvinders musik, som hun beskriver som "en varmlodig persons ådedragsrytme" eller som en "aperiodisk, men kontinuerlig, vandløbslignende bevægelse".¹⁾

Til slut vil jeg nævne, at Neuland bind 4 kan bruges som opslagsværk for eksempel for udøvende musikere og dirigenter, der gerne vil spille nutidig musik komponeret af kvinder, fordi den rummer et utal af konkrete oplysninger, også værkfortegnelser og angivelse af, hvilke noder og plader, der er udgivet hvor og hvornår.

Sammenfattende vil jeg hermed - til dem, der kan læse tysk - anbefale bogen på det varmeste!

Inge Bruland

1) Kvindeaestetikspørgsmålet vil blive behandlet i en bog om litteratur, billedkunst, film og musik, der skal komme i foråret 1985 på forlaget Tiderne skifter. Mere om den til foråret!

Center for formidling af kvindekultur.

Kvinder i Musik er gået sammen med organisationerne Tværlytterært Kvindesymposium, Kvinder i Kunst og Oplysningsforbundet KVINFO om en ansøgning til EF om oprettelse af et kvindekulturcenter baseret på ny teknologi. Vi havde fået nys om eksistensen af et fond under EF, som specielt yder støtte til oprettelse af teknologicentre drevet af kvindekollektiver med det formål dels at give kvinder mulighed for at arbejde med ny teknologi, dels at skabe jobs for kvinder. Organisationerne er fælles om ansøgningen forstået således, at vi har sammensat et fællesafsnit med beskrivelse af centret og dets ønskede bestand af maskiner og derefter har vi hver udarbejdet en "tillægsansøgning", som beskriver, hvad vi inden for hver vort område prioriterer af aktiviteter i forbindelse med centret. Da både teknologi og jobskabelse skal være indbygget i ansøgningerne, har vi i KIM opstillet ønskeliste med 1) synthesizer som arbejdsredskab for komponister (se bl. a. Diana Pereiras artikel i KIM-Nyt nr. 1) og 2) et top-professionelt lydanlæg, som er valgt således, at det kan indgå i det lydstudie, vi har med i visionerne. Der vil så blive mulighed for at holde lyd-kurser og kvindelige musikere vil dels få chancen for at komme ud og spille med virkelig godt anlæg (da centret ikke skal give overskud, men økonomisk hvile i sig selv, når først etableringen er sket, vil lejen af anlægget være rimelig), dels får vi alle mulighed for at sætte os mere ind i de tekniske systemer, end vi har p.t.

Karen Møller, EF-medlem og bl. m. a. tidligere borgmester i Karlebo Kommune, nu en af drivkræfterne bag oplysningsforbundet KVINFO, har allerede på nuværende tidspunkt forelagt ansøgningen i Bruxelles. I slutningen af december mødes initiativtagerne for at udarbejde konkrete planer for centret, da alt tyder på, at der vil være penge til at gå i gang allerede fra starten af 1985.

Tove Krag

Kvindekulturfestival i Danner januar 85

5. - 26. 1. 85 arrangeres igen kvindekulturfestival i Danner, denne gang udvidet med udenlandske kunstnere. Programmet skal efter planerne foreligge i midten af december - det bliver bl. a. lagt ud på bibliotekerne i København. Festivalen starter med marathonkoncert lørdag den 5. januar, hvor bl. a. ISHTAR, TYFOON og Mariannes Partyband spiller. Senere i festivalen afholdes koncert med et kvindekammerorkester sammensat og dirigert af Inge Fabricius. Orkestret gentager sin koncert i slutningen af januar på Glyptoteket.

"Jeg spiller for at føle mig levende" - udsendelsen i Båndværkstedet 10. 7. 84 dækkede interview's med 3 kvinder: Marilyn Mazur, Diana Pereira og Chris Poole. Rosa Krotoschinsky anmeldte udsendelsen stort og positivt i Politiken, men havde ikke Chris Poole med, da hun fortalte om de interviewede. Og da omtalen af udsendelsen i sidste KIM-Nyt byggede på avisammeldelsen, kunne det se ud, som om vi selv også overså Chris - det vil jeg ráde bod på her ved denne omtale. Bånd med udsendelsen og øvrigt materiale omkring interviewene er i øvrigt indgået i KIMs arkiv - der er bla et spændende interview, hvor Chris Poole fortæller om feministisk pædagogik - hvordan hun bruger sine erfaringer som kvinde i forbindelse med såvel sin undervisning i fløjte og sax som i feministisk selvforsvar.

Tove Krag

GEDOK's komponistkonkurrence.

Vi gengiver her betingelserne for deltagelse i GEDOK's konkurrence for kvindelige komponister.

GEDOK's adresse: Gemeinschaft der Künstlerinnen und Kunstmäuse, Mannheim-Ludwigshafen, D-6800 Mannheim 1, Leibnizstrasse 21, Telefon (0621)444153.

VIII. INTERNATIONAL COMPETITION FOR FEMALE COMPOSERS

The competition - which was first instituted in 1950 in Basle - serves to promote the cause of female composers as well as that of the composition of music nowadays.

Submission of Entries: The competition invites entries for the following categories:

Chamber Music Works: Category A: String-Trio or String-Quartette

Category B: Composition for Solo Wind with or without piano

Prizes:

Category A: First prize 3.000,- DM

Second prize 2.000,- DM

Category B: First prize 3.000,- DM

Second prize 2.000,- DM

Promotion prize for a young German female composer: 2.000,- DM

The money prizes are not divisible. In both categories, however, the prizes may be added together and shared out equally (ex aequo) between two competitors. The prize may be withheld if no work attains the required standard. As well as the money prizes up to 5 works in each category may receive a „meritorious mention“. A certificate will be issued to that effect.

Conditions of Participation: Those who are entitled to take part are female composers of any nationality, as long as they are not prize-winners of former International GEDOK Competitions for Female Composers. Every entrant may submit up to two works for each category. The submitted works may already have been published or had their premiere, but they must have been composed after 1.1.1982. For the competition the compositions must be presented in completely written-out or printed scores. Tape-recordings may be enclosed with them. They must be recorded on international tracks (2 or 4 track, mono or stereo) of 9,5 or 19 cm/sec. If a work makes use of electronic tones or no traditional notation, then a tape-recording must be submitted as well.

Entry: The compositions to be submitted must arrive at the Kulturamt in Mannheim, code word GEDOK, D-6800 Mannheim 1, L 7, 12 by 28 February 1985 at the latest. The competition is anonymous. The dispatch must show the name and address of the composer. The envelope must contain:

1. The composition submitted for the competition with a code word. If compositions for both categories are submitted they must all have the same code word. In case of published works the name of the composer and that of the publisher must be pasted over so that it is indecipherable.
2. A sealed letter, with the same code word. This letter must contain:
 - Name, nationality, date of birth, passport picture and address of composer
 - A short curriculum vitae, description of studies and list of main works
 - An assurance that the submitted works were composed after 1.1.1982.

An entry fee of 50,- DM is to be paid in to the special account of the GEDOK, account no. 02/08900 with the Deutsche Bank FRG 6800 Mannheim 1 (BLZ 670 700 10), as payment for participation in the competition. The entry-fee will not be refunded.

Judging: The choosing of works which are to be rewarded will be done by an international specialist jury which will meet in April 1985. The decision of the jury will be final. No legal steps may be taken. No information will be released about the judgment of the works by the jury.

Responsibility: The GEDOK of Mannheim-Ludwigshafen and the City of Mannheim accept no responsibility for loss of or damage to the competition entries. When a composer submits an entry she expressly renounces every right to compensation of any kind. The compositions and tape-recordings will be returned after the competition as long as they are not required for a public performance in Mannheim. In that case the transcribed voices are to be forwarded immediately if needed.

The Prize-Giving: On the occasion of the prize-giving in October/November 1985 the prize-winning works will be played in a festive setting.

Acknowledgment of the Conditions of Entry: By sending in an entry the competitor agrees to accept the aforesaid conditions of entry.

FORMIDLING af kvinders musik.

Pia Rasmussen holdt 18. 12. 84 foredrag om kvinder i amerikansk jazz i seminarrækken over lesbisk kultur og lesbiske-feministiske studier på Kvindecentret på Københavns Universitet, Amager.

I forårsseminaret 1985 afholder Erik Wiedemann et kursus om kvinder i jazz på Musikvidenskabeligt Institut, Klerkegade 2 i København.

Kurset vil behandle en række kvindelige jazzmusikere og kvindeensebler fra 1920erne og til i dag, bl. a. med henblik på belysning af kvindelige jazzmusikeres særlige sociale problemer.

Litteratur: Sally Placksin: American Woman in Jazz.

1900 to Present. Their Words, Lives and Music. Wideview Books, USA, 1982.

Musik: 5-lp antologien Forty Years of Women in Jazz (Stash STB 001).

Ikke-universitetsstuderende har mulighed for at følge kurset som enkeltfagskursister. Henvendelse: fællessekretariatet, Fiolstræde 22, (01) 141536.

KONTAKT

KIM var ved Inge Bruland repræsenteret på landsmøde for kvinforskere på Kvindecentret på Københavns Universitet, Amager, den 9. 11. 84.

TIL LYKKE!

Else Marie Pade, som den 2. 12. 84 fyldte 60 år, har modtaget 10.000 kr. i kunstfondstøtte for sin nye slagtøjskomposition, der skal uropføres på DUT's koncert 17/3 85.

NY BØRNEMUSICAL

To af KIM's medlemmer, Sys Matthiesen og Pola Forchhammer, har skrevet en børnemusical, beregnet til at blive opført af børn i alderen fra 6 til 8 år. Den bygger på eventyret om de tre bukke bruse og består af afsnit med talte replikker afvekslende med sang (5 i alt) og dans.

Udover de 3 bukke bruse optræder fru stork, troldefar, ollebolle og en hel masse troldeunger.

Eventyret er digtet om; den lille ged er ven med det yngste troldebarn, den store bukke bruse og troldefar er skurkene.

Såvel tekst (Sys) som musik (Pola) er enkel, letflydende og poetisk.

Tekst og noder til musicalen findes i KIM's arkiv, og interesserede musikpædagoger kan få en kopi ved henvendelse til Tove Krag på Musikkonservatoriet i København.

KULTUROFFENSIVEN 84

KIM var repræsenteret ved KULTUROFFENSIVEN 84, hvor Gudrun Lund og Ete Forchhammer og Merete Sand spillede ved åben arbejdsprøve den 8.11 om eftermiddagen. De øvede på Gudrun Lunds stykke "Co-Existence" op. 83 for kontrabas og klaver.

Samme dag, men om aftenen, kl. 21.30 spillede "Ishtar" en times tid, og Tove Krag har forinden præsenteret KIM.

NYHEDER:

KIM er blevet repræsenteret i ROSA (som er en paraply-organisation for de rytmiske organisationer), og som korrekt hedder: Dansk Rock Samråd, pr. 15. november. Annemette Jensen og Marianne Rottbøl er kommet ind, som observatører, og har allerede været til stede ved mødet den 25.11.

NYHEDER FRA KONCERTUDVALGET

KIM har fået 15.000 kr fra Sonningfonden til Louisiana Projekt, så nu kan vi også i gang med at arbejde på det. Det drejer sig om en weekend (lørdag-søndag) på Louisiana med repræsentation af kvindelig kunst i alle kunstarter: musik, dramatik, ballet, teater, film, litteratur. Et kæmpestort projekt, som vil kræve meget arbejde og lange forberedelser – en specielt "Louisiana-udvalg" er blevet nedsat, men allerede nu efterlyser vi nogle frivillige hjælpere, som vil kunne give en hånd i det praktiske. I kan kontakte Ewa Dabrowska, 01-81 44 52. Efter al sansynlighed vil vi kunne disponere med de første to weekender i juni.

Den 24. eller den 25 marts finder en KIM-koncert sted i Århus under Århus Unge Tonekunstners regi. Vi bringer detaljer senere, men alle vores medlemmer i Jylland: hold øje med dagpressens annoncer, og mød op den dag!

ED

KIM-KALENDER-

- 9.12. 1984, ved DUT koncert blev Birgitte Alstedts "Strygekvartet i C-D" spillet af Stengård Kvartetten
- 13.12 1984 spillede "Ishtar" i Hånd i Hanke
- 31.1.1985 spiller Per Egholm (konservatorie-studerende med saxofon) et stykke af den franske komponist Poule Maurice ved en koncert på Institut Français.
- 17.3. 1985 ved en DUT-koncert bliver Birgitte Alstedts komposition "Solen på Møddingen" spillet, samt et nyt slagtøjsstykke af Else-Marie Pade
- 25.3. 1985 finder en uropførelse sted af en ny ballet af Birgitte Alsted, ved koreograffen Kim Brandstrup. Premieren finder sted i England, senere ventes en turné i Danmark og Sverige.

ED

KIM-NYTs redaktion: Inge Bruland (ansvarsh.)
Ewa Dabrowska
Inge Kongsgård Hansen (+tegner)
Grethe Holmen

Adresse: c/o Inge Bruland, Musikvidenskabeligt
Institut, Klerkegade 2, 1308 København K.

Indlæg til KIM-NYT og kommentarer til og om
bladet vil være meget velkomne og skal være
skrevet på maskine, med sort farvebånd, spalte-
bredde: ca 13 cm., linieafstand: 3 hak, antal
linier på siden: ca 35.

Deadline for KIM-NYT nr. 5: 15. februar 1985

Distribution: Sys Matthiesen, Elboparken 24,
Pjedsted, 7000 Fredericia (05)954369